

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás

Vyšlo: 25.3.2008

Číslo: Ročník 18 (2008), Číslo 1

Sekce: Šumné knihovny

Název článku: Dům, který rozsvítil náměstí

Autor: Alena Součková

Zdroj: <http://unas.svkhk.cz/clanek.asp?id=893>

# Dům, který rozsvítil náměstí

**Alena Součková**

## **Ohlédnutí do historie**

Domy mají svou historii, zajímavosti i tajemství, zvláště ty, okolo kterých v ulicích a na náměstích prochází již několik generací. A tak - byl jednou jeden dům... i na náměstí v Polici nad Metují. Tzv. Pellyho domy tvoří jeho významnou dominantu. Podnikatel Vilém Pelly byl také úspěšný výrobce kořalek a likérů, vyhlášených až v Prusku, a pro rozšiřování výroby a prodeje se v první polovině 20. století zasloužil o výraznou rekonstrukci původních domů, které v minulosti často měnily své majitele i poslání a nebyly uchráněny ani ničivých požárů. Je známo, že v původním hostinci se hrálo ochotnické divadlo, byla zde obecní kancelář a na konci 19. století i Obecní knihovna pro všeobecný lid. V dalších prostorách se nacházel poštovní úřad, sběrna loterie, policejní stanice, obchody a sklady. Úspěšné podnikání však přerušila druhá světová válka, úmrtí majitele a následné znárodnění. Výroba byla po několika letech zrušena a zařízení odvezeno do Hradce Králové. Domy převzal známý textilní podnik META, později VEBA, a využíval je nejdříve jako kanceláře a později převážně k ubytování svých pracovníků, byly zde i obchody, v patrech byty a nějaký čas i ordinace lékaře. Restituční nároky vnučky posledních majitelů způsobily vydání domů (delší dobu neudržovaných a značně zchátralých) z majetku podniku VEBA a hledání jejich důstojnějšího využití.

Zastupitelstvo města Police nad Metují na veřejném zasedání v roce 2001 rozhodlo o koupi tzv. Pellyho domů do majetku města a byl připraven projekt jejich rekonstrukce na centrum celoživotního vzdělávání. Stavební práce spolufinancované z fondů Evropské unie probíhaly v letech 2005-2007 při zachování původního architektonického rázu historické budovy i celého náměstí. Dnes je objekt moderním zařízením, kde sídlí Městská knihovna i Centrum kultury a vzdělávání. Prostory umožňují konání konferencí, seminářů, vzdělávacích, kulturních a společenských akcí pro široké spektrum obyvatelstva v regionu, napomáhají rozvoji vzdělanosti, posilují aktivní politiku zaměstnanosti i sociální integraci v mikroregionu Policko.

## **I knihovna má svou historii**

Jako předchůdce městské knihovny lze označit čtenářské besedy a spolky, o kterých je zmínka v historických pramenech první poloviny 19. století. Je doloženo, že roku 1837 byla založena Čtenářská knihovna, která sídlila v Besedě na náměstí. Kupovaly se knihy a několik titulů časopisů, brzy si získala dobré jméno a měla přes 30 stálých a 70 příležitostných čtenářů. Služeb využívali i tkalci, kteří přicházeli na plátenické trhy, i obyvatelé sousedního Kladska.

Ve druhé polovině 19. století byly zakládány spolky a organizace, které měly i své

knihovny: Čtenářská beseda (1871), Jednota Budislav (1884), Čtenářská beseda Metuj, Sokol atd.

Obecní knihovna pro všeobecný lid byla založena v roce 1892 a byla umístěna na náměstí v domě (hostinci) U Zeleného stromu (dnešní Pellyho domy).

Zajímavým obdobím působení městské knihovny bylo období od roku 1978, kdy sídlila v prostorách kláštera. I tento objekt v Polici nad Metují, kterému dodala charakteristický ráz barokní přestavba (K. a K.I. Dientzenhoferové, A. Lurago), má dlouhou a zajímavou historii. Od původní poustevny a dřevěné kaple z přelomu 12. a 13. století byla postupně budována kamenná stavba pro účely mnichů benediktinského řádu. Klášter byl v roce 1786 zrušen, kostel s významným gotickým portálem byl převeden na farní a budovy kláštera byly využívány k jiným účelům.

### **Knihovna v novém**

Nejnovější úsek dějin působení Knihovny města Police nad Metují se datuje od podzimu roku 2007, kdy byla veřejnosti zpřístupněna v zrekonstruovaných Pellyho domech na náměstí. Žlutou fasádu a rozsvícená okna nelze přehlédnout. Knihovna je umístěna v patře. Prostory jsou vzájemně propojeny a vybaveny novým knihovnickým nábytkem. Ve vzácném souznění můžeme vnímat atmosféru bývalých obytných místností, výhled na náměstí, regály knih i nezbytné počítačové stanice. V projektovém týmu na vybavení knihovny byla i pracovnice, která sama pracuje jako dobrovolná knihovnice. Prostory pro veřejnost jsou odlišeny i barevně. Již po několikátýdenním provozu je zřejmé, že si veřejnost svoji knihovnu brzy najde a oblíbí. Zvláště nadšeny jsou děti, které si zde zvykly trávit i volný čas (ztemnělé a tajemné chodby bývalého kláštera totiž vzbuzovaly strach), umístění na náměstí láká i nové návštěvníky. Studovna v modrém ladění je místem k četbě, studiu i napsání úkolů. Pět počítačových stanic s veřejně přístupným internetem (a další dvě v oddělení pro děti) je stále obsazeno. Pro nejmladší návštěvníky je k dispozici i prostor ke hrám a kolektivním akcím. Velkoplošnou obrazovku již rádi využili i dospělí. Veřejnost najde studijní místa a potřebné zázemí i v čítárně a v regionálním oddělení.

Knihovna má dlouhou historii (115 let) a bylo vždy její snahou mít bohaté fondy. I na ty knihy, které nelze mít ve volném výběru, bylo při rekonstrukci pamatováno vhodným a dostatečně velkým skladem. Knihovnu však necharakterizují jenom fondy, ale také akce pro veřejnost (literární večery, výtvarné dílny, výstavy apod.). V nových prostorách již byly pro tyto akce využity jak společenský sál v přízemí budovy, tak učebny o patro výše. Rovněž pracovní a sociální zázemí pro pracovnice knihovny i veřejnost je samozřejmostí pro kvalitně fungující instituci. Velkou zásluhu na novém umístění knihovny a Centra kultury a vzdělávání má starostka města Police nad Metují paní Mgr. Ida Seidlmannová. A její zájem o činnost knihovny, o kulturní a vzdělanostní zázemí a tím i přínos pro obyvatele města je jistě příkladný. Budete-li mít někdy cestu z Náchoda směrem na Broumov a budete projíždět přes Polici nad Metují (nebo budete obdivovat skalní útvary a poutní kapli na Hvězdě), zastavte se a přesvědčte se na vlastní oči.

*Pro článek byly použity podklady ředitelky Knihovny města Police nad Metují paní Věry Plachtové a zdroje z oficiálních webových stránek města Police nad Metují.*

<http://www.meu-police.cz>

© 2000-2004 Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové · [pujcovna@svkhk.cz](mailto:pujcovna@svkhk.cz)  
· [knihovna@svkhk.cz](mailto:knihovna@svkhk.cz) · [studovna@svkhk.cz](mailto:studovna@svkhk.cz) · <http://www.svkhk.cz>